

Helsingfors Gästhem rf
Helsingin Vieraskoti

Vuosikertomus 2022

Kuväkäsittely ja taitto: Pertti Saarela

Kirjapaino: Grano Oy

Kansi: *Pete ja Päivi kesäretkellä Pihlajasaarella.* **Kuva:** Hannu Kyngäs

1. Helsingin Vieraskoti

Helsingfors Gästhem och Natthärbärgen rf – Helsingin Vieraskoti on kristillinen yhdistys, joka tuottaa asumispalveluja helsinkiläisille asunnottomille. Toiminta perustuu puitesopimukseen Helsingin kaupungin kanssa. Samoilla perusperiaatteilla asunnottomuustyötä on tehty jo vuodesta 1883 alkaen eli tätä kirjoitettaessa 140 vuotta yhtäjaksoisesti. Vuodesta 1893 lähtien Helsingin Vieraskoti on toiminut nykyisellä paikallaan Punavuoren sydämessä ja samaisessa rakennuksessa, Albertinkatu 4 / Pursimiehenkatu 10.

Helsingin Vieraskodissa asuminen perustuu vuokra- ja palvelusopimukseen. Jokaiselle asukkaalle suunnitellaan tuki, jonka tavoitteena on parantaa asukkaan edellytyksiä hallita omaa elämäänsä. Asumispalveluyksikössä työskentelee joukko motivoituneita sosiaali- ja terveysalan ammattilaisia asukkaan rinnalla tukemassa arjen sujumista.

Vieraskodissa on 73 peruskalustettua asuntoa, joissa on mini-keittiö, suihku ja wc. Huonekoot vaihtelevat 14,5 m²– 36 m² välillä – 11 asuntoa on suunniteltu pariskunnille. Vuosittain asukkaita Vieraskodissa on keskimäärin 82 henkilöä, asukaspaikkoja pariskuntapaikat huomioon ottaen on kokonaisuudessaan 86. Kaiken kaikkiaan vuonna 2022 Vieraskodin katon alta asunnon ja tukea sai yhteensä 101 henkilöä (2021, 98).

Kuva 1. Helsingin Vieraskodin toimintaa ohjaavat arvot.

2. Toiminnanjohtajan katsaus

Vuonna 2022 Helsingin Vieraskodissa keskityttiin toteuttamaan ja juurruttamaan edellisenä vuonna aloitettuja muutoksia ja työkäytäntöjä. Edellisenä vuonna henkilöstössä tapahtuneet vaihdokset toivat taloon monta uutta ammattilaista, mutta työyhteisön yhteen hitsautuminen tästä huolimatta onnistui hyvin.

Kuva 2. Toiminnanjohtaja Pertti Saarela.

Organisaation murrosvaiheessa aktiivinen esihenkilötyö ja toiminnan huolellinen suunnittelu antoivat vankan pohjan tuloksekkaalle toimintavuodelle. Henkilöstö on esimerkillisesti ollut mukana toteuttamassa uutta ja sitoutunut muutos-hankkeiden läpiviemiseen, hallituksen merkittävää roolia toiminnan taustoittajana unohtamatta.

Edellisinä vuosina korona häiritsi koko maailman toimintaa monilla tasoilla. Lähes samalla hetkellä, kun epidemia alkoi jäädä unholaan, Venäjä hyökkäsi Ukrainaan ja maailmanjärjestys oli siitä hetkestä lähtien uudessa asennossa. Vieraskodin arkeen tällä ei kuitenkaan ole ollut suurta merkitystä lukuun ottamatta energian hinnan ja korkojen nousua, yleisen inflaation tuki kurittaessa taloutta taustalla.

Vuosi 2022 oli taloudellisesti tarkastellen organisaation historian onnistunein vuosi tilinpäätöksen osoittaessa merkittävää ylijäämää. Edellisen vuoden haittaeläinprojektin kulut eivät enää toistuneet ja kiinteistöön liittyvät merkittävät investoinnit liittyivät lähinnä häntinä rakennusautomaation uudistus-hankkeeseen. Kulurakennetta tervehdyttiin monilla saroilla ja lähes kaikki menoluokat laskivat edelliseen vuoteen verrattuna. Hyvän taloudellisen tilanteen vallitessa yhdistys päätyi lyhentämään pitkäaikaista investointilainansa 200 tuhannen euron lisälyhennyksellä.

Vuonna 2022 yhdistys halusi selvittää, olisiko yleishyödyllisyyden palauttaminen yhdistysstatukseen mahdollista, mikäli organisaatiossa toteutettaisiin elinkeinotoiminnan eriyttämi-

nen perusyhdistystoiminnasta – yhdistyshän oli menettänyt yleishyödyllisyytensä jo vuonna 2016 verottajan silmissä eikä sen jälkeen tehdyissä valituskirjelmässä tilannetta ollut saatu enää muutettua. Verottajalta saatu ennakkopäätös ei ollut toivotun kaltainen eli mahdollinen elinkeinotoiminnan eriyttäminen vaatisi myös yhdistyksen merkittävimmän pääoman eli käytännössä rakennuksen siirtämistä elinkeinotoiminnan organisaatioon ja tästä huolimatta yleishyödyllisyyden palauttaminen ei välttämättä olisi varmaa. Yhtiöittämisen mahdollisuutta arvioidaan edelleen vuonna 2023.

Helsingin Vieraskoti on pohjoismaiden vanhin asumispalveluyksikkö ja tavoitteena on toimia edelläkävijänä myös tulevaisuudessa. Tätä tavoitellessa on oleellista pyrkiä tunnistamaan oman osaamisen keskeiset vahvuusalueet ja ennen kaikkea kehittämistarpeet. Muiden samankaltaisten organisaatioiden toimintaa tarkastelemalla ja omaa kriittisesti arvioimalla voidaan näitä eri toiminnan tasoja tuoda näkyviksi. Vieraskodin johtoryhmä suorittikin vuoden aikana tutustumiskäyntejä asunto ensin -yksiköihin sekä Suomessa että etelänaapuri Virossa. Tätä benchmarking -toimintaa on syytä edelleen jatkaa vuonna 2023 ja suunnitelmissa onkin suorittaa tutustumismatka asunnottomuustyön vankoilta sijoille Skotlantiin.

Syksyllä 2022 järjestettiin Vieraskodissa laatuun ensimmäinen Rööperin Sydän -seminaari, jonka sisällöt liittyvät asunnottomuustyöhön ja siten kohderyhmänä ovat sektorilla toimivat tahot. Seminaarin aiheena oli valvottujen huumeiden käyttöhuoneiden tarve ja mahdollinen toteutus Helsingissä. Tilaisuus oli onnistunut ja saa jatkoa tulevana vuonna uusine aiheineen.

Vieraskodilla on palveluita, joita asukkaille tarjotaan maksutta puitesopimuksessa määriteltyjen lisäksi ja useita asukkaita koskevia hankintoja tehtäessä onkin ensiarvoisen tärkeää pyrkiä tarjoamaan sellaista tukea, mitä tosiasiallisesti toivotaan ja mikä todennäköisesti edistää asukkaan elämänhallinnan edellytyksiä. Asukkaiden mahdollisuudet vaikuttaa Vieraskodin viihtyisyyteen ja mielekkään arjen sisältöjen rakentamiseen ovat kattavat. Vuonna 2022 järjestettiin toiveiden mukaisesti mm. harrastustoimintaa, ryhmätoimintoja, toiveruokaa, tutustumis- ja virkistysretkiä sekä juhlia. Vaikka edelliseen ei suoria seurausviivoja voikaan vetää, niin Vieraskodissa on tyytyväisenä pantu merkille, että asukkaiden asunnot kokonaisuudessaan olivat selvästi paremmalla siisteystasolla, kuin edellisenä vuonna.

Vuoden kääntyessä kohti loppuaan kiinteistön sammutinjärjestelmän sprinklerin hajoamisesta johtuva vesivahinko kolmannen kerroksen asunnossa aiheutti jouluaatonaaton viet-

Kuva 3. Vesku.

toon ikävän ja pitkäkestoisen yllätyksen. Vesivahingon korjaustyöt ovat edelleen tätä kirjoittaessa kesken, eikä niiden loppumisen ajankohta ole vielä näkyvissä. Kerrostalossa vesi tunkeutuu rakenteisiin varsin helposti ja tässä tapauksessa myös kohti maanpintaa eli toiseen kerrokseen saakka. Josain vaiheessa remontti kuitenkin loppuu ja asukkaat pääsevät palaamaan entistä ehompaan asuntoonsa.

Vieraskodin ytimen muodostaa paitsi vankka historian mukanaan tuoma osaaminen, niin ennen kaikkea motivoitunut, uudistuskykyinen ja -haluinen sekä yhteisellä näkemyksellä varustettu henkilöstö. Jatkuva uudistuminen ja rohkeat avaukset kaikissa toimintaprosesseissa luovat innostavaa ilmapiiriä, jossa voidaan yhdessä nauttia onnistumisista ja yhdessä ottaa vastaan myös väistämättömät haasteet. Vuosi 2023 on yhdistyksen toiminnan juhluvuosi, jolloin tulee 140 vuotta täyteen lähimmäisen auttamistyötä. Ja vaikka syksyllä aiheesta juhliataankin, niin voitaneen sanoa, että juhlamme luonne on tänäkin vuonna varsin tiukasti työn sykkeessä.

Haluan lausua mitä lämpimimmät kiitokset koko henkilöstölle ja yhdistyksen hallitukselle arvokkaasta työstänne Helsingin Vieraskodin tavoitteiden saavuttamiseksi!

Pertti Saarela
Toiminnanjohtaja

3. Puheenjohtajan tervehdys

Tätä kirjoittaessani tulee kuluneeksi 140 vuotta siitä, kun Helsingin Vieraskoti perustettiin visionaan auttaa helsinkiläisiä kodittomia. Suomalainen yhteiskunta on kehittynyt paljon noista ajoista, mutta asunnottomuuden juuret ovat yhtä lailla läsnä tänään kuin silloinkin.

Suomalaisessa olohuoneessamme on jättimäinen virtahepo. Kaikki näkevät sen, monet voivat haistaa sen, ja monille käyttäjille ja läheisriippuvaisille siitä on tullut henkilökohtainen tragedia. Huolimatta siitä, että tästä aiheutuu yhteiskunnalle valtavia kustannuksia, hyvin harvat haluavat puhua virtahevosta eli alkoholista.

Nykyään virtahevon seuraan olohuoneessa on liittynyt ovela kettu. Se hiipii sisään eikä ole yhtä selvästi näkyvissä kuin kömpelö virtahepo, mutta se on yhtä tuhoisa. Puhumme huumeista, ja tällä hetkellä Suomessa on asukasta kohden laskettuna EU:n korkein kuolleisuus nuorten huumeidenkäyttäjien keskuudessa.

Huumeiden käyttö on lisääntynyt dramaattisesti, eikä se liity vain "kevyt"-huumeisiin. Helsingin kouluissa ja kotibileissä huumeet ovat uusi normaali — kokaiinin ja amfetamiinin käyttö on kolminkertaistunut 10 vuodessa. Lisäksi on huumausaineita, kuten tramadoli, jota nuoret käyttävät yhdessä alkoholin kanssa, joskus jopa kuolemaan johtavilla seurauksilla.

Helsingin Vieraskodissa olemme nähneet huume keskustelun kääntöpuolen, jota ei käydä. Monet asukkaistamme kamppailevat huumeiden ja alkoholin sekakäytön kanssa, ja vuonna 2022 markkinoilla oli epätavallisen vaarallinen huume, jonka seurauksena moni asukkaistamme kuoli traagisesti.

Helsingin Vieraskodin missio auttaa kodittomia ja syrjäytyneitä on tänään tärkeämpi kuin koskaan. Jeesuksen kehoituksella varustettuina – "kaiken, mitä te olette tehneet yhdelle näistä vähäisimmistä veljistäni, sen te olette tehneet sen minulle" – jatkamme työtä ja odotamme luottavaisina yhdistyksen 140-vuotisjuhlaa.

Teemme tätä yhdessä motivoituneen ja osaavan henkilöstön kanssa, toiminnanjohtaja Pertti Saarelan johdolla. Kulunut vuosi on ollut menestyksenkäs. Olemme nähneet toimintamme monilla eri saroilla erittäin myönteisen kehityksen ja ammattimaistumisen, ja taloutemme on vakaalla pohjalla. Hallituksena haluamme siksi esittää suuret kiitokset osaavalle henkilökunnallemme ja motivoituneelle toiminnanjohtajallemme.

Markus Österlund
Hallituksen puheenjohtaja

Kuva 4. Pauli.

4. Henkilöstö

Kuva 5. Asumisohjaaja Pätkä Rantala.

Osaava ja motivoitunut henkilöstö on palvelualalla operoivan organisaation tärkein yksittäinen menestystekijä. Helsingin Vieraskodin palveluntuotantoa määrittelee Helsingin kaupungin kanssa solmittu puitesopimus, joka asettaa mm. reunaehdot henkilöstön mitoitukselle ja osaamistasolle. Näissä raameissa on organisaatioon hankittu vankkaa osaamista erityisesti asunnottomuustyön sektorilta. Tavoitteena on hyvinvoiva, sitoutunut ja moniosaajista koostunut organisaatio, joka pystyy tuottamaan laadultaan erinomaista ja tarkoitukseenmukaista palvelua asiakasryhmälleen.

Vuonna 2022 henkilöstön vaihtuvuus vähentyi. Asumisohjaaja Elina Kauppila jäi kahden vuoden toimivapaalle tehtävästään ja hänen sijaisekseen valikoitu Minna Mirha. Siistijä Valeria Koskisen tehtävää hoitamaan valittiin alihankintana CleanCare Oy, joka oli henkilöstönsä kanssa mukana muun muassa edellisen vuoden haittaeläinoperaatiossa.

Osana Helsingin kaupungin puitesopimusta Vieraskoti palveluntuottajana on sitoutettu työllistämään heikossa työmarkkina-asemassa olevia henkilöitä kaiken kaikkiaan neljä sopimuskauden aikana, vähintään yhdeksäksi kuukaudeksi työsuäoloehdon täyttävään työsuhteeseen tai vaihtoehtoisesti ammatilliseen tutkintoon johtavaan oppisopimussuhteeseen. Vuonna 2022 sosiaalisesti työllistettiin yksi uusi henkilö, jonka tehtävä oli toimia päiväkeskusohjaajana.

Vieraskodissa vakituisten asumisohjaajien lisäksi oli toimintaa tukemassa keikkaluonteisesti opintoihinsa liittyvän harjoittelunkin Vieraskodissa 17.1.-8.3.2022 suorittanut Misa Eskelinen, loppuvuodesta kokoaikaisen työsuhteensa päätyttyä Sanna Hakaheimo ja useammalta vuodelta tuttu keikkatyöntekijä Omar Abdiwahir. Annariikka Leino oli Vieraskodissa opintoihinsa liittyvällä työelämässä oppimisen jaksolla 11.4.- 4.5.2022.

4.1. Foorumit ja työryhmät

Arkista toimintaa tukeva, koko henkilöstön yhteinen *viikko-palaveri* pidettiin kerran viikossa hybridikokouksena. Viikoittain kokoontui myös *palvelutiimi*, jossa voidaan moniammatillisen ryhmän osaamisella pureutua tavoitteellisesti ja järjestelmällisesti asukkaiden asumisen ja elämänhallinnan tukemiseen palvelusuunnitelman toimiessa työn perustana.

Kerran kuukaudessa palvelutiimin kokous on varattu kehittämistarpeille. Foorumissa käsitellään tuolloin henkilöstön tai johdon suunnitelmia lähinnä työprosessien ja -käytäntöjen

Organisaatiosta lähtenyt			Uusi henkilö	
sosiaaliohjaaja	Sanna Hakaheimo	➡	sosiaaliohjaaja	Sanna Mustonen
verkostokoordinaattori	Anu Mayer	➡	sosiaaliohjaaja	Heidi Kurvinen
päiväkeskusohjaaja	Leah Garfin	➡	päiväkeskusohjaaja	Teemu Pekki
siistijä	Valeria Koskinen	➡	CleanCare Oy	

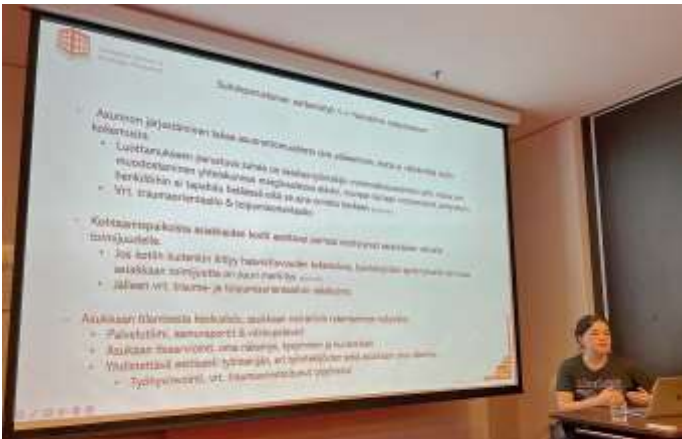
Kuva 6. Henkilöstömuutokset vuonna 2022.

5. Asiakkaat

täsmennyksiin. Erikseen varattu aika ja paikka kehittämiselle varmistaa ja mahdollistaa sen, että orastavat ideat eivät jää ajatuksen tasolle, vaan niitä voidaan jalostaa työryhmässä ja ottaa vaikka kokeiluluonteisesti käyttöön arjessa. Jatkuva kehittäminen takaa organisaation kyvyn uudistua ja vastata yhä moninaisimpiin haasteisiin.

4.2. Henkilöstön koulutus

Koko henkilöstön koulutus- ja virkistyspäiviä eli ”Vieraskoti-päiviä”, pidettiin vuonna 2022 kolme kertaa. Ensimmäisessä päivässä 25.3.2022 aiheena oli päihtyneen asiakkaan kohtaaminen ja kouluttajana toimi Ari Karppinen. Syksyllä 14.10.2022 pidettiin ryhmänohjauuskoulutus, johon oli saatu tukea Sininauhaliitolta. Kouluttajana toimi Sari Mäkinen Turun Ammattikorkeakoulusta. Kolmannet Vieraskotipäivät pidettiin Tallinnassa ja ohjelmassa oli tulevan vuoden toimintasuunnitelman ja talousarvion läpikäyntiä. Palvelupäällikkö Sanna Huttunen johdatti henkilöstä traumainformoituun- ja toipumisorientaatioon. Pikkujouluillallinen nautittiin kylpylävierailun jälkeen vanhassa kaupungissa, ravintola Munga Kelderissä.

Kuva 7. Palvelupäällikkö Sanna Huttunen johdatti henkilöstöä traumainformoituun- ja toipumisorientaatioon Vieraskotipäivillä Tallinnassa 8.12.2022.

4.3. Henkilöstön hyvinvointi

Helmikuussa suoritettiin vuosittainen, koko henkilöstölle suunnattu työhyvinvointikartoitus. Kartoituksen tulokset olivat edelleen erittäin hyvät. Aihekokonaisuuksista ”Työ- ja osaaminen” (4,6; 2021, 4,4) sekä ”Arvot ja strategia” (4,7; 2021, 4,6) kasvoivat hitusen ja vastaavasti ”Työyhteisö” (4,5; 2001, 4,7) ja ”Esihenkilötaidot ja johtaminen” (4,5; 2021, 4,7) laskivat hieman — ”Työhyvinvointi ja työkyky” oli samoissa edellisvuoden lukemissa 4,6 (maksimi-arvo kyselyssä on 5,0) Vastaajia kyselyssä oli 12/18 (2001, 13/18).

Helsingin Vieraskodin toiminnan keskiössä on tuottaa korkealaatuista ja tarkoituksenmukaista asumispalvelua asukkaalleen *Asunto ensin* -periaatteen mukaisesti. Asunnottomuuteen johtaneet syyt ovat varsin usein moninaiset ja tarpeet tuelle asumisen ja elämänhallinnan suhteen tulevat näkyviksi pidemmän asumisen aikana. Joskus kokonaisuus huomioon ottaen tuettu asuminen on asukkaalle sopivin ja tarkoituksenmukaisin asumisvaihtoehto, ilman tavoitetta kuntoutumisesta ja poismuutosta. Oikein mitoitettulla ja ajoitetulla tuella on kuitenkin mahdollista monen asukkaan parantaa elämänlaatuaan niin, että askeleet kohti vähemmän tuettua tai itsenäistä asumista ovat toiveissa ja tavoitteena.

Vuonna 2022 asumisvuorokausien määrä Helsingin Vieraskodissa oli 29 555, joista miehet käyttivät 73 % kokonaisuudesta ja naiset 27 %, mikä vastaa myös sukupuolijakaumaa yksikössä. Helsingin Vieraskodissa on 73 asuntoa, joista 11 on pariskunnille mitoitettuja, joten asukkaita asumisyksiköön mahtuu yhteensä 85. Vuoden 2022 mediaani oli 80,1 asukasta yhtäaikaista asukasta. Käyttöasteen määrittelyssä huomioitiin pariskuntien ohjautumisen vähäisempi määrä, joten 80,1 asukkaan mediaanilla päästiin 109 % käyttöasteeseen (98,5 %, 2021).

Asuntojen nopea virtaavuus tukea tarvitseville jonottajille on vuosittain olennainen osa tarjottavaa palvelua. Asunnon käyttäminen asumistarkoitukseen on tärkeä seurattava seikka, jotta tuetut asunnot voidaan tarjota niitä eniten tarvitseville jonottajille. Paikallaolon katkeaminen saattaa tapahtua esimerkiksi myös katkaisuhoidon, kuntoutusjakson tai vankilassa olemisen vuoksi. Tällöin asumisen jatkumiselle ei ole esteitä, vaan tuki ja asuminen odottavat asukasta jälleen kotiutumisen jälkeen. Asukkaiden paikallaoloprosentti asumisen aikana oli 98,9 % vuonna 2022 (98,1 %, 2021).

Koronaepidemian jälkeen useita toimintoja alettiin uudelleenrakentaa osaksi arkea vuonna 2022. Yhteisöllisyyden ja asukkaiden osallisuuden kehittämiseen keskittiin resursseja ja kiinnitettiin erityistä huomiota. Uutena tehtävänä perustettuun *verkostokoordinaattorin* toimenkuvaan kuului asukkaiden osallistaminen ja toiveiden kartoittaminen sekä niiden käytäntöön saattaminen muun muassa aulatiolosten sisustuksen sekä yhteisöruoan toiveruokien osalta.

Kuva 8. Juha Vartiosaaren retkellä.

Osallisuuden ja vaikutusmahdollisuuksien konkreettinen kuumeminen toteutettiin paitsi asukasedustajan valinnalla ja hänen osallistumisellaan henkilöstön viikkopalaveriin kerran kuukaudessa, niin myös kuukausittaisilla asukaskokouksilla, kerroskahveilla, asukaspalautteen keräämisellä helmikuussa 2022 sekä kirjallisesti että vaihtoehtomittarilla suullisesti.

Elokuussa 2022 käynnistettiin asukastyön vaikuttavuuden kartoittaminen asukkaita haastatteleamalla palvelupäällikön toimesta, jotta asukastyö kokonaisuudessaan on mahdollista tulevan toimintavuoden aikana rakentaa asukkaita mahdollisimman konkreettisesti ja yksilöllisesti tukevaksi kokonaisuudeksi. Tavoitteena on rakentaa työskentelymalleja tukemaan paitsi asukkaiden asumisen onnistumista myös kirkastaa jokaisen asukkaan toimintakyvyn esteenä olevia ydinhaasteita ja tukea entistä tehokkaammin kohti itsenäisempää asumis-
muotoa asukkaan niin toivoessa.

5.1. Asumisohjaus

Vuoden 2022 aikana jatkettiin edellisvuonna käyttöön otetun omaohjaajajärjestelmän vakiinnuttamista Vieraskodin arkeen. Omaohjaajuus ja -ohjaajat, konseptina ja kasvoina, alkoivat hahmottua asukkaille ja työskentely muotoutua yksi-

öllisten tarpeiden sekä lähtökohtien mukaiseksi. Käytännössä omaohjaajuus on tarkoittanut mm. omaohjauskeskusteluita ja kuulumisten vaihtoa, siivoustukea ja -ohjausta sekä asiointiapua ja -tukea. Myös omaohjaajien järjestämien aulakahvien merkeissä, kahvikuppien äärellä, kuulumisia ja ajatuksia on tullut vaihdetuksi naapurustonkin kesken, mahdollistaen samalla myös yhteisöllisyyden kehittymisen.

Koronatilanne ja -toimenpiteet vaikuttivat myös vuonna 2022 osan vuotta Vieraskodin arkeen ja toimintoihin. Tilanteen helpotuttua aukenivat viimein myös päiväkeskuksen ovet ja toiminnan kehittämisen myötä käynnistyivät asumisohjaajien maanantaiset ryhmät. Ryhmien teemat vaihtelivat ja sisältöä oli tarjolla monipuolisesti: pelejä, musiikkia, ulkoilua, maalausta, askartelua, korva-akupunktiota ja vertaistuellista keskustelua. Vieraskodin kellariin päästiin perustamaan myös bändihuone lahjoituksena saatujen soittimien myötä, ja treenin voi sanoa sujuneen mukavan kuuloisesti.

Hyvät ja lämpöiset kelit tekivät myös talon ulkopuolelle kohdistuneista retkistä kiinnostavia. Piknikit, peliretket, saarivisiitit ja kävelyretket olivat positiivisesti vastaanotettuja ja näitä toivottiin jatkossakin järjestettävän.

Kuva 9. Vieraskodin asukkaiden ikä- ja sukupuolijakauma.

Turvallisuuden näkökulmasta vuosi 2022 oli synkkä. Tämä oli nähtävissä kautta linjan uhka- ja vaaratilanneraportin tuloksissa, kuten myös vuoden aikana menehtyneiden asukkaiden määrässä. Kevään aikana kadulla liikkuva etsivä työ raportoi poikkeuksellisen vaarallisesta liikkeellä olevasta huumausaineesta, joka näkyi myös asumisyksikön arjessa kirjallisten varoitusten, asukkaiden menehtymisten sekä vuokrasopimuksen purkuun johtavan väkivallan lisääntymisenä poikkeukselliseen määrään. Onneksi loppuvuoteen päästäessä tilanne rauhoittui ja arki asumisyksikössä jatkui rakentavassa, turvallisessa ilmapiirissä keskittyen enemmän asumisen ja kuntoutumisen näkökulmiin.

5.2. Sosiaaliohjaus

Helsingin Vieraskodissa työskenteli vuonna 2022 kaksi sosiaaliohjaajaa ja jokaiselle asukkaalle oli nimetty oma sosiaaliohjaaja edellisen toimintavuoden käytännön mukaisesti. Sosiaaliohjauksen ensisijaisena tavoitteena oli turvata asukkaan asuminen Vieraskodissa ja ratkoa asumiseen ja elämänhallintaan liittyviä esteitä yhdessä asukkaan kanssa. Sosiaaliohjauksen työkenttään kuului muun muassa turvata sitä, että asukas saa tarvittavat ja hänelle kuuluvat etuudet haettua sekä varmistaa, että asukkaat huolehtivat vuokriensa maksusta.

Sosiaaliohjauksen keinoin tuettiin asukasta arjen sujuvuuteen. Vuokran maksussa ilmenneet häiriöt johtuivat usein asukkaan puutteellisista taloudenhallinnan taidoista sekä päihteiden käytön aiheuttamasta asioiden hoidon muistamattomuudesta ja sitoutumattomuudesta. Sosiaaliohjaajat vastasivat asuntojen täyttöasteesta sekä uusien asukkaiden konkreettisesta sijoittamisesta Helsingin kaupungin Asumisen tuen – yksikön sijoituspäätöksellä Vieraskotiin. Työskentelyyn

kuului asukkaan omien näkemysten ja toiveiden kuuleminen omaa asumistaan ja palveluntarvettaan koskien palvelusuunnitelmien muodossa asukkaiden ja Helsingin kaupungin sosiaaliohjaajan kanssa kolmikantatapaamisilla.

Asukkaiden digitaalisen osaamisen vahvistaminen jatkui vuonna 2022 ohjaamalla ja opastamalla hakemuksien ja sähköisten palveluiden käytössä, asukkaan osaamisen taso huomioiden. Asukkaiden itsenäistä asioiden hoitoa vaikeuttivat muun muassa päihteiden liiallinen käyttö, häiritsevät psyykkiset vaikeudet, tietämättömyys ja vaikeuden sitoutua pitkäjänteiseen asioiden järjestämiseen. Asukkaiden kanssa tehtiin myös vuonna 2022 jatkuvaa yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa: päihdehuollon avopalvelut, TE-toimisto ja Kela yhteistyö olivat esimerkkejä viikoittaisista kontakteista.

Vuonna 2022 Helsingin Vieraskodin asukkaista 99 % sai asumistukea. Työttömyysturvaa sai 37 % asukkaista. Vanhuuseläkkeellä oli 12 % asukkaista ja työkyvyttömyyseläkkeellä oli 10 % asukkaista. Perustoimeentulotukea sai 56 % asukkaista. 1 % ei saanut mitään etuuksia. Vuonna 2022 Helsingin Vieraskodista asumisen tuen kautta vähemmän tuettuun asumiseen muutti kolme henkilöä (3, 2021). Vuokrasopimus purettiin viideltä asukkaalta (6, 2021). Asukkaita menehtyi kahdeksan (4, 2021). Itsenäisesti muuttaneita asukkaita ei vuonna 2022 ollut ollenkaan (4, 2021). Helsingin Vieraskodille muutti 15 uutta asukasta vuonna 2022 (10, 2021).

Kuva 10. Vieraskodin asukkaiden muutokset asumisessa.

5.3. Terveydenhuolto

Vieraskodin asukkaat kuuluvat Helsingin perusterveydenhuollon piiriin ja käyttävät tarvittaessa Viiskulman tai muun valitsemansa terveysaseman palveluita. Vuoden 2022 aikana neljä asukasta (6, 2021) sai säännöllistä kotihoidon palvelua Punavuoren kotihoitotiimiltä. Tiimin sairaanhoitajan kanssa pidettiin vuoden aikana syyskaudella yhteispalaveri, jossa käytiin läpi yhteisten asiakkaiden tilanne ja jatkosuunnitelma. Kevätkauden yhteispalaveri siirtyi syksyyn kotihoidon sairaanhoitajan vaihtumisen vuoksi.

Vuoden 2022 aikana 18 asukasta (20, 2021) kävi korvaushoidossa kaupungin K-klinikoilla. Psykiatrisia palveluja käytti 10 asukasta (11, 2021) Kalasataman, Auroran ja Vuosaaren psykiatrian palveluissa. Osalla oli kotiin tuotavia injektio- tai arviointikäyntejä. Yksi asukas käytti terveysaseman psykiatrisen sairaanhoitajan palveluja. Päihdepalveluihin asukkaita ohjattiin tai saatettiin kaupungin päihdekliniikoille Kalasatamaan tai Laaksoon. Asukkaita oli myös sairaalahoidossa vuoden aikana. Suunterveydenhoitoon asukkaat hakeutuivat hammashoidon keskitetyn ajanvarauksen kautta itsenäisesti tai heitä autettiin ajanvarauksessa. Tarvittaessa työntekijä saattoi asukkaan hammashoittoon hammaslääkäripelon vuoksi.

Vieraskodissa asukkaiden terveyttä tuki vuodenaikana sairaanhoitaja arkipäivisin ja omaohjaajat tai muut lähihoitajat myös muina aikoina. Vieraskodin sairaanhoitaja tavoitti suurimman osan asukkaista vuoden aikana vähintään kerran. Muutama asukas ei halunnut käyttää talon sairaanhoitajan palveluja. Asukkaalla on myös oikeus kieltäytyä terveyspalveluista itsemääräämisoikeuden perusteella. Sairaanhoitajakäyntejä oli keskimäärin 37 kuukaudessa (35, 2021) ja päivittäin 0–6. Käyntejä edellisvuodesta vähensi sairaanhoitajan sairauslomat ja lyhennetty työaika alkuvuodesta. Vuosilomat vaikuttavat myös tilastoon.

Yleisimpiä terveydenhoidon käyntisyitä olivat voinninarvio, hoitoonohjaus, neuvonta, keskustelutuki, terveystarkastukset ja seurantakäynnit. Lääkitysasioissa ja reseptien uusinnassa tarvittiin myös tukea. Vuoden aikana asumisohjaajat alkoivat vastata ajanvaraus-, saatto- ja apteekkiasioinnista, jolloin sairaanhoitajalle vapautui aikaa asiakaskohtaamisiin ja yksikön terveydenhoidon kehittämistyöhön. Sairaanhoitaja ohjasi vuoden aikana myös *Juttukeidas* -ryhmää, jossa teemoina oli terveyden ja itsetuntemukseen liittyviä aiheita sekä vapaata keskustelua painottuen vointiin ja hyvän mielenterveyden ylläpitoon.

Kuva 11. Mikko.

Koronaepidemia vaikutti edelleen terveydenpalvelujen saataavuuteen. Erityisesti lääkäripalveluja oli vähemmän tarjolla terveysasemilla ja lähikäyntejä vähennettiin eri terveydenhuollon yksiköissä. Merkittäviä vaaratilanteita ei kuitenkaan tästä johtuen vuoden aikana todettu asukkailla. Asukkaat saivat tehosterokotteen kaksi kertaa vuoden aikana kaupungin rokotustiimiltä. Suurin osa asukkaista on rokotettu 1–3 kertaa, ja osa sai joulukuussa jo viidennen tehosterokotuksen. Asukkaat käyttivät epidemian aikana kaupungilta saatuja maskeja kiitettävästi ja niitä oli saatavissa ala-aulan ohjaimossa.

Vuoden 2022 loppuun mennessä yksikään Vieraskodin asukkaista ei ole saanut vakavaa tautimuotoa tai kuollut koronavirukseen, vaikka sairastumisia onkin ollut. Asukkaita ohjattiin testeihin ja niitä tehtiin myös yksikössä. Hygieniaan kiinnitettiin erityisesti huomiota. Koronaepidemian vuoksi asukkaat viettivät enemmän aikaa kotona, mikä lisäsi joillakin yksinäisyyden kokemusta ja joillakin myös päihdekäyttöä. Kokonaisuudessaan asukkaiden terveystilanne yksikössä on koronaepidemiasta huolimatta hyvä ja asukkaat saavat tarvittaessa terveydenhoitotukea päivittäin.

5.4. Työtoiminta

Helsingin Vieraskoti järjestämä matalan kynnyksen työtoiminta käynnistyi uudelleen myös ryhmämuotoisena koronapandemian aiheuttamien taukojen jälkeen. Työtoimintaan olivat tervetulleita kaikki talon asukkaat. Töitä asukkaat tekivät joko satunnaisesti tai säännöllisesti useamman kerran viikossa, ryhmässä tai yksilötöinä, omien mahdollisuuksiensa mukaisesti. Työmuotoina toimivat keittiö-, siivous-, huolto-, puutarha- ja yhteisötyöskentely.

Vuonna 2022 Green Care -toiminta laajeni ulkotiloista myös sisälle. Vieraskodin päiväkeskuksen valoisa tila antaa mahdollisuuden huonekasvien kasvatukselle. Tavoitteena on saada päiväkeskuksesta vihreä keidas, jossa on mukava syödä aamupalaa ja viettää aikaa. Työtoimintalaiset ovatkin päässeet hoitamaan päiväkeskuksen ja aulojen kasveja ympäri vuoden. Yhteistyökumppanina toimii viheralan yritys Plantane, jonka hävikkiä hyödynnettiin pistokkaiden juurrutuksessa.

Työtoiminnassa aktivoiduttiin jälleen ympäristötyön osalta. Asukkaat pitivät huolta naapuruston siisteydestä osallistumalla ympäristökierroksilla naapuruston katujen siistimiseen ja roskien keräämiseen. Syksyllä tehtiin tutustumiskäynti Kyläsaaren Uusix-verstaille. Kuntoutusohjaaja kertoi kuntouttavasta työtoiminnasta ja esitteli Uusixin monipuolisia pajoja. Käynti kannusti useita hakeutumaan kuntouttavaan työtoimintaan.

Vuonna 2022 työtoimintaan osallistui yhteensä 26 eri (2021, 19) asukasta, joka on 20,8 % talon koko asukaskunnasta. Työtoimintaan osallistuneet tekivät yhteensä 1296 vuoroa eli keskimäärin 108 vuoroa kuukaudessa. Ahkerimmat viisi työtoimintaan osallistunutta tekivät edellä mainituista 1296 vuorosta yhteensä 940 vuoroa. Työtoimintakorvauksia Helsingin Vieraskoti maksoi vuoden aikana yhteensä 9208 € (2021, 2779 €).

Kuva 12. Jode ja työvalmentaja/toimintaterapeutti Aino-Inkeri Laakso viherryhmässä.

6. Rakennus

	yhteensä	eri henkilöitä
Helmikuu	337	47
Maaliskuu	541	42
Huhtikuu	280	40
Toukokuu	354	49
Kesäkuu	334	50
Heinäkuu	390	48
Elokuu	461	41
Syyskuu	394	49
Lokakuu	264	49
Marraskuu	313	48
Joulukuu	100	40
	3768	45,7 hlöä / kk

Kuva 13. Maksuttomaan aamupalaan osallistuneet henkilöt vuonna 2022. Tammikuussa 2022 päiväkeskus ei ollut auki koronarajoitusten takia.

5.5. Päiväkeskus

Tärkeitä elementtejä Vieraskodin päiväkeskustoiminnassa ovat asukkaiden osallistaminen ja yhteisöllisyys. Erilaiset toiminnat myös tukevat vuorokausirytmää ja kuntoutumista sekä saavat mahdollisesti aikaan onnistumisen kokemuksia. Asukkailla on myös mahdollisuus tavata toisiaan päiväkeskuksessa, mikä luo pohjaa sosiaalisten kontaktien luomiselle ja ylläpidolle.

Päiväkeskuksessa tarjolla oli aamupalaa arkipäivisin torstaita lukuun ottamatta, jolloin järjestettiin yhteisöruokailu lounasaikaan. Ruokat valmistettiin yhdessä asukkaiden kanssa osana työtoimintaa. Työtehtäviin kuului ruoan valmistuksen lisäksi kahvin keitto, tiskaaminen ja päiväkeskuksen yleinen siisteyden ylläpito. Aamupalat tarjottiin kello 10–11.30 ja yhteisöruokailu pidettiin kello 12–13. Ruokailuissa hyödynnettiin runsaasti Stadin Safkalta saatua hävikkiruokaa, josta valmistettiin monipuolisesti muun muassa ruokaisia keittoja, kanaa ja riisiä sekä muita maistuvia ruokia. Kesällä ulkona pidettiin grillijuhlia ja sään niin salliessa myös aamupala saatettiin nauttia auringonpaisteesta.

5.5.1. Ryhmätoiminta

Vuonna 2022 ryhmätoiminnat rutinoituivat asteittain päiväkeskuksen arkeen koronapandemian jälkeen. Peliryhmä, askarteluun ja maalaamiseen keskittynyt kädentaitojen ryhmä, sairaanhoitajan keskustelu- ja rentoutusryhmä, sekä korva-akupunktio ovat olleet osa maanantai- ja torstai-iltapäivien ohjelmaa.

Helsingin Vieraskoti on sijainnut nykyisellä paikallaan Puna-vuoren sydämessä 130 vuotta. 1893 valmistunut rakennus koki historiansa suurimman muutokset niin toiminnallisesti kuin rakenteellisestikin vuonna 2006, jolloin rakennuksen sisäosat muutettiin vastaamaan ”Asunto ensin” -periaatetta omine huoneistoineen.

Vuonna 2021 alkanut LVIS-järjestelmän eli rakennusautomaation uusiminen jatkui vuoden 2022 puolella useina pienenä lisämuutostöinä. Uuden järjestelmän virheetön toiminta vaati vanhojen osien uusimista, osa toki jo käyttöikänsäkin perusteella. Vesikaton uusimista silmällä pitäen katteelle suoritettiin kuntokartoitus kolmen eri palveluntarjoajan toimesta. Kävi selville, että vaikka katto onkin jo iäkäs ja vaatii ehostustoimenpiteitä, niin koko katon saneeraustyö ei vielä ole välttämätöntä, vaan korjaustoimilla katon käyttöikää voidaan muutamalla vuodella jatkaa. Vesikatteen huoltoremontti ajoittuu vuoden 2023 keväälle.

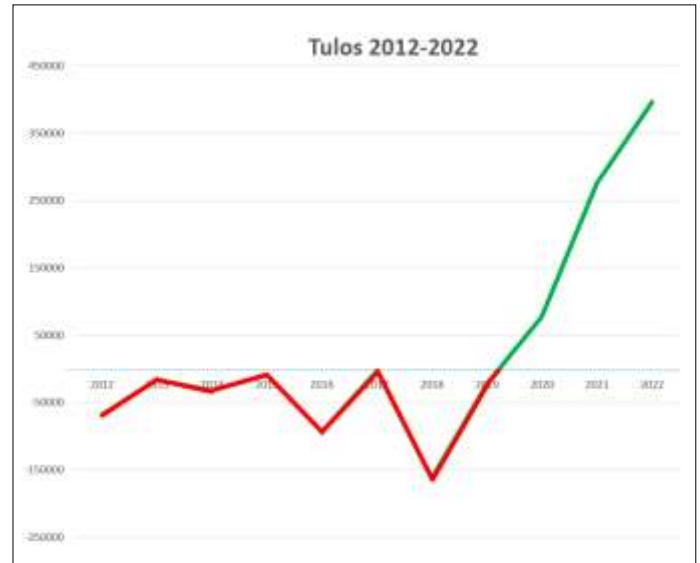
Vuonna 2021 kiinteistöä piinanneet haittaeläimet saatiin pidettyä aisoissa säännöllisten tarkastusten ansiosta. Eläimistöä ei asunnoissa havaittu muutamaa yksittäistä poikkeusta lukuun ottamatta, jotka nekin tuhottiin välittömästi Antitec Oy:n toimesta. Kiinteistön siivous ulkoistettiin CleanCare Oy:lle, jota talon oma, työtoimintana toteutettava siivousryhmä tukee. Kesän kynnyksellä kiinteistöhuoltoyhtiöksi vaihdettiin tarjouskilpailun perusteella Kotikatu Oy. Kiinteistön C-puolelle asennettiin paloilmoinjärjestelmä.

Juuri ennen joulunvieton alkamista sammutinjärjestelmän sprinklerin hajoamisesta johtuva vesivahinko kolmannen kerroksen asunnossa aiheutti mittavan korjaustarpeen kiinteistöön. Asuinhuoneistoista kaksi joudutaan purkamaan rungoille asti ja kahdessa muussa rakenteita puretaan laajamittaisesti. Vesivahingon korjaustyöt jatkuvat pitkälle kevääseen 2023. Kerrostalossa vesi tunkeutuu rakenteisiin varsin helposti ja tässä tapauksessa myös kohti maanpintaa eli toiseen kerrokseen saakka.

7. Talous

Etenkin edelliset kaksi vuotta ovat olleet yhdistykselle taloudellisesti erittäin ilahduttavia ja varoja onkin investoitu etenkin kiinteistön kunnossapidon saralla. Vuonna 2022 päädyttiin lyhentämään pitkäkestoista ARA-lainaa ylimääräisellä noin 200 000 euron lisälyhennyksellä. Tästä huolimatta pitkäaikaisen lainan kokonaismäärä on vuoden 2022 lopussa noin 1,8 ME. Vuoden 2022 tilinpäätös osoittaa 396 066 € ylijäämää (2021, +276 188 €; 2020, + 77 481 €). Tase vahvistui ollen 2 663 771 € (2021, 2 496 818 € ; 2020, 2 302 525 €).

Lähtöleikkävyyden taloudellisina haasteina säilyy edelleen vastaantuleva vesikattoremontti ja mahdolliset toimenpiteet autohallin rakenteiden kunnostamisen suhteen. Energian kallistumisen huippu lienee jo saavutettu, mutta kaiken kaikkiaan kerrannaisvaikutukset ovat nähtävillä paitsi inflaatiovauhdissa ja kasvaneina korkomenoina, niin myös universaalisesti palveluiden, ruuan ja kulutushyödykkeiden hinnannousuna.

Kuva 14. Taloudellisen tuloksen kehitys vuosina 2012–2022.

	2022	2021
TULOSLASKELMA		
VARSINAISEN TOIMINNAN TUOTTO YHTEENSÄ	2 140 911,56	2 202 134,74
Liiketoiminnan muut tuotot	18 912,23	9 251,14
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-880 723,49	-936 475,73
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-149 492,97	-181 033,85
Muut henkilösivukulut	-24 398,28	-29 750,81
Henkilösivukulut yhteensä	-173 891,25	-210 784,66
Henkilöstökulut yhteensä	-1 054 614,74	-1 147 260,39
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-90 637,01	-88 036,60
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-90 637,01	-88 036,60
Toiminnan muut kulut	-468 109,69	-666 305,49
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ	546 462,35	309 783,40
Rahoitustuotot ja -kulut		
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista		
Muilta	1 285,35	1 222,65
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Muilta	0,00	8,77
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Muille	-32 088,77	-35 455,74
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-30 803,42	-34 224,32
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	515 658,93	275 559,08
Tuloverot	-119 593,37	629,26
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	396 065,56	276 188,34

TASE VASTAAVAA	2022	2021
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		
Omistetut	2 838,17	2 838,17
Maa- ja vesialueet yhteensä	2 838,17	2 838,17
Rakennukset ja rakennelmat		
Omistetut	1 989 778,22	2 072 685,62
Rakennukset ja rakennelmat yhteensä	1 989 778,22	2 072 685,62
Koneet ja kalusto	23 188,85	5 024,06
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	2 015 805,24	2 090 547,85
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	11 286,00	11 286,00
Sijoitukset yhteensä	11 286,00	11 286,00
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	2 027 091,24	2 091 833,85
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	150 112,39	140 581,38
Muut saamiset	0,00	2,92
Siirtosaamiset	710,23	0,00
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	150 822,62	140 584,30
Saamiset yhteensä	150 822,62	140 584,30
Rahat ja pankkisaamiset	485 857,31	264 400,32
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	636 679,93	404 984,62
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 663 771,17	2 496 818,47

TASE VASTATTAVAA	2022	2021
OMA PÄÄOMA		
Toimintapääoma		
Toimintapääoma	14 573,37	14 573,37
Rahastot	63 036,82	63 036,82
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	7 022,90	-269 165,44
Tilikauden yli-/alijäämä	396 065,56	276 188,34
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	480 698,65	84 633,09
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoituslaitoksilta	1 796 202,77	2 120 336,71
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	1 796 202,77	2 120 336,71
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoituslaitoksilta	113 750,95	113 750,95
Ostovelat	52 397,17	94 731,77
Muut velat	16 127,65	22 911,95
Siirtovelat	204 593,98	60 454,00
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	386 869,75	291 848,67
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	2 183 072,52	2 412 185,38
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 663 771,17	2 496 818,47

8. Viestintä

Pääkaupunkiseudulla asunnottomuudesta puhutaan mediasa kaiken kaikkiaan varsin säännöllisesti. Asunnottomuuden kuvaaminen siihen joutuneiden ihmisten kasvojen ja elämäntarinoiden kautta antaa ymmärrystä muulle yhteiskunnalle siitä, millaisen sosiaalisen ongelman kanssa Suomessa kamppaillaan. Myös Vieraskodin arvojen kautta tulee esille, että kysymys on ihmisestä vaikean elämäntilanteen ja ongelmien taustalla.

Vieraskodin viestintä nojasi vuoden 2022 aikana lähinnä verkosivujen ja sosiaalisen median varaan. Ylipäätään perinteinen, painettu viestintämateriaali vastaa varsin vähäisesti Vieraskodin tarpeisiin. Vieraskodin viestinnän kohteena ovat lähinnä päättäjät ja muu yhteiskunta, jolle asunnottomuuden kasvoja tulee edelleen valottaa.

Lokakuun 12. päivä, juuri ennen valtakunnallista asunnottomuusseminaaria ja asunnottomien yön tapahtumaa, pidettiin Vieraskodissa ensimmäinen asunnottomuuteen liittyvä Rööperin Sydän –seminaari. Tilaisuuden teemana oli saada näkökulmia ja keskustelua liittyen valvottujen huoneiden käyttöhuoneiden tarpeeseen Helsingissä. Seminaarissa alustajina toimivat yksikönpäällikkö Elli Peltola Sininauha Oy:stä ja vanhempi konstaapeli Heikki Mäkiprosi Helsingin Poliisilaitokselta. Seminaari oli onnistunut ja sai aikaan värikästä keskustelua aiheesta. Tilaisuuteen osallistui 36 henkilöä.

Kuva 15. Vanhempi konstaapeli Heikki Mäkiprosi Helsingin Poliisilaitokselta valotti poliisin näkökulmaa käyttöhuoneista Rööperin Sydän –seminaarissa.

Vieraskodin asukkaiden esiintyminen lähialueilla on ajoittain näkyvää ja saattaa nostattaa tunteita naapurustossa. Pyrimme avaamaan toimintaamme ja pitämään yllä matalan tason viestintää naapuruston kanssa, etenkin mahdollisissa häiriötilanteissa, joissa asukkaitamme on osallisina. Syksyllä järjestettiin kaksi kertaa TEAMS –tapahtumana keskustelutilaisuus, jossa osallistujien oli mahdollista keskustella mahdollisista huolistaan ja toiveistaan Vieraskodin toimintaan liittyen naapurusto-osallisuuden näkökulmasta käsin.

9. Verkostoituminen

Helsingin Vieraskoti on yksi palveluntuottaja muiden joukossa tarjoamassa Helsingin kaupungille asunnottomien palveluasumista. Samoilla markkinoilla kilpaileminen saattaa vaikeuttaa luottamuksellisen yhteistyön rakentamista samoja palveluja tuottavien organisaatioiden kesken. Vuonna 2022 Vieraskodin johtoryhmä suoritti benchmarking –käyntejä muihin asunnottomuus- ja asunto ensin –konseptilla toimiviin organisaatioihin. Tavoitteena verkostoitumisessa on hyvien käytäntöjen jakaminen, joka edistää kummankin organisaation toimintaa ja vahvistaa ammattilaisten osaamista.

Huhtikuussa vapun alla johtoryhmä matkasi ensin Tamperelle, jossa tutustuttiin Alfakuntoutuksen Pispalan yksikköön. Matka jatkui edelleen Poriin, jossa seuraavana päivänä käyntikohteiksi oli valikoitunut Porin kaupungin ylläpitämä Taiteilijakoti ja Porin Sininauha-yksiköt Veturi, Ratapiha sekä ensisuoja. Elokuussa johtoryhmä kävi tutustumassa Tallinnan kaupungin toteuttamaan, paikallisten asunnottomien kanssa tehtävään työhön. Vierailu alkoi Tallinnan kaupungin sosiaalisen keskuksessa ja jatkui tutustumalla kahteen eri asumis- palveluyksikköön.

Vieraskodin päiväkeskus toimii iltaisin tilana, jossa kokoontuu neljä kertaa viikossa kaksi AA-ryhmää. Tämän lisäksi hengellinen ryhmä on kokoontunut ruokasalissa kaksi kertaa kuukaudessa. Kansainvälinen kristillinen yhteisö Lighthouse Christian Center Pentecostal Church toteutti syksyllä Vieraskodissa kaksi kertaa tapahtuman, johon osallistui runsaasti asukkaita.

Salia on vuokrattu myös ulkopuolisille tahoille, lähinnä Puna-vuoren naapuruston taloyhtiöt ovat perinteisesti käyttäneet tilaa kokouksissaan. Yhteydet Sininauhaliittoon ovat luontevat ja saumaton yhteistyö Stadin Safkan ja läheisen Kanniston Leipomon kanssa on viikoittaista lahjoitusruuan saralla. Greenbake leipomo ja ravintola BasBas Kulma lahjoittivat leipomotuotteita, Plantane pistokkaita ja Partioaitta suoritti takkikeräyksen asunnottomien yön alla, jolloin takkeja saatiin toimitettua myös Vieraskodin asukkaille. Yksityiset henkilöt lahjoittivat vuoden aikana vaatteita, hygieniatuotteita, liina-vaatteita, pieniä huonekaluja jne.

Joulun alla Kakkutukku Helsinki Oy lahjoitti suuren erän karkki- ja keksirasioita asukkaille ja läheinen Ravintola Skiffer Viiskulma muisti asukkaita jälleen kerran kutsumalla heidät kattavalle joululounaalle.

10. Kehittäminen

Vieraskodin toiminnan kehittäminen keskittyi vuonna 2022 edelleen voimakkaasti olemassa olevien toimintaprosessien kuvaamiseen ja toimijoiden vastuuttamiseen tavoitteellisen sekä perusteellisen toiminnasuunnittelun siivittämänä. Toiminnasuunnittelu nojaa voimakkaasti mitattavuuteen ja säännöllisiin keskusteluihin esihenkilön kanssa, jossa yhdessä työntekijän kanssa pyritään varmistamaan tavoitteiden saavuttaminen. Lopputulemana joskus varsin monisyinen asukkaiden kanssa tehtävä työ tulee selkeämmin näkyväksi ja oman työnsä tulokset siten nähtäviksi. Samalla kehittäminen on tietoista ja sen tuloksellisuuden arvioiminen perustuu mitattaviin faktoihin. Aina kuitenkin uudet keinot eivät korvaa vanhoja, mutta avoimen ja uteliaan kokeilukulttuurin myötä myös epäonnistuminen on arvokasta, koska se luo pohjaa uudelle kehittämiselle.

Asukastyössä painottuu yhä enemmän asiakaslähtöisyys ja henkilökohtaistaminen. Vieraskodissa selvitettiin hyvin onnistuneiden asiakastarinoiden taustoja ja pyrittiin ymmärtämään, missä ja milloin ammattilaisten tuki elämänhallinnan parantamisessa on ollut merkityksellistä. Toki asiakas on paras oman elämänsä asiantuntija ja siten omaa avaimet myös muutokseen, mutta tuetun asumisen funktiona on auttaa asiakasta myös löytämään näitä avaimia ja lopulta kannustaa niiden käyttöön.

Sininauhaliitto on myöntänyt Vieraskodille jäsenyhteisöavustusta 2520 euroa. Tällä avustussummalla oli tarkoitus järjestää jo syksyn 2021 aikana koko henkilökunnalle ryhmän ohjaustaitoihin liittyvää koulutusta. Koronapandemian takia avustuksen käyttö siirtyi vuodelle 2022 ja lopulta syksyllä koko henkilöstö saikin lisäkoulutusta ja –ohjaustaitoja asukkaiden kanssa toteutettavaan ryhmätoimintaan.

Vapaaehtois- ja vertaistoiminnan roolia osana Vieraskodin palvelutarjontaa selvitettiin ja luonnosteltiin tehtäviä, joissa vapaaehtoisten toimijoiden on luontevaa päästä matalalla kynnyksellä mukaan. Luonteva toiminnan ja tarpeen paikka asettuu yksinäisyyden lievittämisen ympärille. Arki asumis- palveluyksikössä voi olla varsin yksitoikkoista ja kontaktit ulkomaailmaan vähissä. Selvää myös on, että vertaistuki vähemmän tuettuun asumiseen siirryttäessä ja päihitteettömyyden ylläpitämisessä on ensiarvoisen tärkeää.

11. Hallinto

Helsingfors Gästhem och Natthärbärgen rf on perustamisestaan lähtien nojannut kantavaan ajatukseen, jossa toimitaan ennen kaikkea Jumalan ja lähimmäisenrakkauden palveluksessa. Yhdistyksen toiminta näissä puitteissa tapahtuu käytännössä Albertinkatu 4:ssä sijaitsevan, yhdistyksen omistaman kiinteistön seinien sisällä. Yhdistyksen jäsenmäärä oli vuoden 2022 lopussa 92 (2021, 87; 2020, 87) henkilöä. Uusia jäseniä vuonna 2022 yhdistys sai kuusi henkeä. Yksi jäsen sai kutsun taivaan kotiin. Yhdistyksen jäseneksi voidaan hyväksyä henkilö, jonka tulee olla hallituksen ehdottama.

Yhdistyksen kevätkokous pidettiin 26 (23, 2021) osallistujan voimin Vieraskodilla 26.4.2022 ja syyskokous, jossa oli 19 (27, 2021) osallistujaa niin ikään Vieraskodilla 30.11.2022.

11.1. Hallitus

Yhdistyksen hallinnon korkein päättävä elin on jäsenistön valitsema hallitus, joka koostuu kuudesta (6) varsinaisesta jäsenestä ja kolmesta (3) varajäsenestä. Hallitus kokousti vuoden aikana seitsemän (7) kertaa. Hallitus järjestäytyy omatoimisesti ja hallituksen kokoonpano vuoden 2022 lopussa on esitelty alla olevassa kuviossa.

Helsingfors Gästhem och Natthärbärgen rf hallitus

Puheenjohtaja	Markus Österlund	2022–2024
Varapuheenjohtaja	Tom Mickelsson	2021–2023
Sihteeri	Bo Ekman	2023–2025
Varsinainen jäsen	Tore Ahlgren	2021–2023
Varsinainen jäsen	Marita Elfving	2023–2025
Varsinainen jäsen	Samuel Enberg	2022–2024
Varajäsen	Tor-Göte Gull	2022–2024
Varajäsen	Anna Salmensaari	2021–2023
Varajäsen	Stefan Salonen	2023–2025

11.2. Johtoryhmä

Johtoryhmä kokoontui pääsääntöisesti vuoden aikana viikoittain. Kerran kuukaudessa on kokoonnuttu strategisten kysymysten äärelle syvällisemmin. Johtoryhmä ja hallitus pitivät yhteisen kokouksen Hotelli Arthurissa 17.5.2022 toimintasuunnitelman toteutumisen tiimoilta sekä kokoontuivat joululounaalle Ravintola Svenska Klubbeniin 14.12.2022.

11.3. Taloushallinto

Yhdistyksen taloushallinnosta ja palkanlaskennasta vastaa talous- ja hallintopäällikkö Ulla Koskunen. Kirjanpito on ul-

Johtoryhmä 31.12.2022

Toiminnanjohtaja	Pertti Saarela
Talous- ja hallintopäällikkö	Ulla Koskunen
Palvelupäällikkö	Sanna Huttunen
Kiinteistöpäällikkö	Jarmo Piirainen

koistettu kirkkonummelaiselle SemiTilit Oy:lle. Vuoden lopulla taloushallintoa kehitettiin ja siirryttiin kokonaan sähköiseen osto- ja myyntireskontraan. Tilintarkastajana toimii HT Antti Miettinen ja varatilintarkastajana Osmo Kalmari.

Kuva 16. Vieraskodin johtoryhmä kävi tutustumassa Tallinnan kaupungin toteuttamaan, paikallisten asunnottomien kanssa tehtävään työhön elokuussa 2022. Vierailuun kuului myös tutustumista asumisyksiköihin, joista toinen oli taustalla oleva Männiku. Vasemmalta lukien: Männikun johtaja Reet Laos, palvelupäällikkö Sanna Huttunen, toiminnanjohtaja Pertti Saarela, kiinteistöpäällikkö Jarmo Piirainen, talous- ja hallintopäällikkö Ulla Koskunen ja oppaana toiminut Siiri Mikk sosiaalityön keskukselta.

12. Yhteystiedot

etunimi.sukunimi@helsinginvieraskoti.fi

Toiminnanjohtaja	Pertti Saarela	040 5572417	
Palvelupäällikkö	Sanna Huttunen	040 5261818	
Kiinteistöpäällikkö	Jarmo Piirainen	050 4418913	
Talous- ja hallintopäällikkö	Ulla Koskunen	050 3308845	
Sairaanhoitaja	Marketta Kinnunen-Mathew	0400 256706	
Sosiaaliohjaaja	Saana Liuhto	0400 279300	
Sosiaaliohjaaja	Sanna Mustonen	050 5506030	
Sosiaaliohjaaja	Heidi Kurvinen	040 3566818	
Työvalmentaja / toimintaterapeutti	Aino-Inkeri Laakso	050 5514475	
Päiväkeskusohjaaja	Mirjam Hekkala	0440 848491	
Asumisohjaaja	Jamal Ahmadzada	050 3490163	(asumisohjaajien puhelin 24/7)
Asumisohjaaja	Lauri Herranen	— II —	
Asumisohjaaja	Joel Kostiainen	— II —	
Asumisohjaaja	Hannu Kyngäs	— II —	
Asumisohjaaja	Veera Lahtinen	— II —	
Asumisohjaaja	Minna Mirha	— II —	
Asumisohjaaja	Pätkä Rantala	— II —	
Huoltomies	Arto Lumiaho	040 1962737	
Kiinteistöhoitaja	Jussi Merilaita		
Hallituksen puheenjohtaja	Markus Österlund	040 8367686	markus.osterlund@andreakyrkan.fi

www.helsinginvieraskoti.fi

